ชื่อเรื่อง การประยุกต์ใช้พุทธธรรมกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน

ชีวิตประจำวัน กรณีศึกษา: บ้านแม่สารบ้านตอง ตำบลเวียงของ

อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ชื่อผู้เขียน พระอภิวิชญ์ มาลาจำปี

ชื่อปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน

ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.รัตนา โพธิสุวรรณ

บทคัดย่อ

การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในชุมชนด้วยการประยุกต์ใช้หลัก พุทธธรรม และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาแก้ไขปัญหาและ พัฒนาวิถีการดำรงชีวิต กรณีศึกษา หมู่บ้านแม่สารบ้านตอง หมู่ที่ 4 ตำบลเวียงของ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ด้วยวิธีการการจัดกลุ่มเสวนาระดมความคิดโดยมีกรณีศึกษาจาก 25 ครัวเรือนนำร่อง และผู้นำชุมชน คณะสงฆ์ จำนวน 20 ท่าน ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิง ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ทั้งการสังเกตพฤติกรรม คลอดจนแนวคิดจากผู้นำชุมชน คณะสงฆ์ การศึกษาคูงาน และทำการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์ เชิงลึกถึงหลักพุทธธรรมที่ใช้ในการดำเนินชีวิต ทำให้เห็นว่าชาวบ้านขาดหลักพุทธธรรมที่นำไปสู่ ความพอเพียงใดบ้าง และวิเคราะห์ข้อมูลภายใด้กรอบแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ การบรรยายเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

ผลการศึกษาพบว่า ชาวบ้านทั่วไปมีอาชีพรับจ้างทอผ้ายกดอก เป็นช่างทำปูนปั้น และทำการเกษตร แค่ด้วยความเจริญ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการใช้ชีวิตดามกระแส วัตถุนิยมอย่างไม่สมคุลกับรายได้ ส่งผลให้ชุมชนมีความเปลี่ยนแปลงและประสบปัญหา 3 ด้าน ได้แก่ 1) ปัญหาเศรษฐกิจ เช่น ปัญหาหนี้สิน 2) ปัญหาสังคม เช่น ปัญหายาเสพติด อบายมุข 3)ปัญหาทางวัฒนธรรม เช่น การละทิ้งอัดลักษณ์ของชุมชน ปัญหาดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างได้ร่วมจัด เสวนาระคมความคิดเพื่อศึกษาปัญหาและทคลองนำหลักพุทธธรรมและปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผลปรากฏว่าทำให้ ชาวบ้านมีสติในการดำเนินชีวิดมากขึ้น และสามารถกำหนดเป็นข้อปฏิบัดิ คือ การลดรายจ่ายเพิ่ม รายได้ สืบสายวัฒนธรรม เช่น การปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ การตั้งกลุ่มปูนปั้น กลุ่มทอผ้า ภูมิปัญญาสู่สากล กลุ่มคอกไม้ไหว ทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถควบคุมรายจ่ายให้น้อยกว่ารายได้ แม้ว่ารายได้ของกลุ่มตัวอย่างจะน้อยกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ แต่รายจ่ายและหนี้สินของกลุ่ม

ตัวอย่างมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระตับประเทศ สะท้อนให้เห็นว่าหากชาวบ้านโดยทั่วไปนำหลักพุทธธรรม และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันก็จะทำให้ชีวิดคีขึ้นอยู่ระดับหนึ่ง เนื่องจากพบว่า พุทธธรรมที่นำมาใช้สามารถเข้ากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ดี น่าจะทำให้ ชาวบ้านมีสติในการใช้ชีวิตมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ในครอบครัว ได้อย่างยั่งยืน

Title Application of Buddhist Dhamma and the Philosophy

of Efficiency Economy to Daily Life Activities:

A Case Study of Baan Maesarnbarntong, Wiangyong

Sub-district, Muang District, Lamphun Province

Author Phra Apiwit Malachampee

Degree of Master of Science in Geo-social Based Sustainable

Development

Advisory Committee Chairperson Assistant Professor Dr. Ratana Pothisuwan

ABSTRACT

A qualitative and participatory action study on problems and a guideline for solving problems in the community using the Buddhist Dhamma and the philosophy of sufficiency economy was conducted at Maesambarntong, Moo 4, Wiangyong sub-district, Muang district, Lamphun province. Brain storming was done among 25 pilot households and 20 monks and community leaders. Data collection was done through observation, interviews and in-depth interviews focusing on Buddhist Dhamma in daily life activities. This reflected that local people there lacked of Buddhist Dhamma in sufficiency economy.

Results of the study revealed that the informants were Yokdork Cloth weaving, hire workers, sculptors, and farmers. Due to technological progress and materialism, there were community changes and problems based on 3 aspects: 1) economic aspect, e.g. debts; 2) social aspect, e.g. drug and all vices; and 3) cultural aspect, e.g. ignorance of unique community culture. Based on the said problems, the informants in this study did brain storming for exploring problems and applied the Buddhist Dhamma as well as the philosophy of sufficiency economy initiated by His Majesty King Bhumibol to their daily life activities. It was found that they had a better livelihood and were able to reduce daily expenses. This was because the informants grew vegetables and established sculptural group, cloth weaving group, and "dog mai wai" group. Although their average income was less than that of the country level, their expenses and debts were still less than that of the country level. This reflected that local people in general successfully applied Buddhist Dhamma and the philosophy of sufficiency economy in their daily

life activities. Thus it was believed that local people were careful in their daily life activities and able to solve family problems sustainable.

